ԹԵՍՏԻ ԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔԸ ԵՎ ԱՌԱՋԱԴՐԱՆՔՆԵՐԻ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐԸ

Թեստը պարունակում է 10 առաջադրանք, որոնցից 3-ը ենթաառաջադրանքներով են: Յուրաքանչյուր առաջադրանքի և ենթաառաջադրանքի ճիշտ պատասխանը գնահատվում է 1-ական միավորով:

Թեստը բաղկացած է 2 մասից:

1-ին մասը պարունակում է որևէ տեքստ՝ գեղարվեստական կամ գիտահանրամատչելի: Տեքստերի ծավալները կախված են դրանց տեսակից. գեղարվեստական բովանդակությամբ տեքստերը պարունակում են շուրջ 350 բառ, գիտահանրամատչելիները՝ ավելի պակաս՝ շուրջ 250 բառ[1]:

1-ին մասի առաջադրանքներից 5-ը վերաբերում են տեքստի բովանդակությանը (դրանցից 2-ը 2-ական ենթաառաջադրանքներով են. ընդհանուր հաշվով՝ 7 հարց՝ տեքստի բովանդակության վերաբերյալ): Այդ հարցերով ստուգվում են ընթերցանության զանազան ունակություններ՝ ուշադրություն, հետևություններ ու եզրակացություններ անելու կարողություն, տեքստը վերլուծելու, գնահատելու և արժևորելու հմտություններ:

2-րդ մասը պարունակում է տեքստից անկախ[2] 5 առաջադրանք, որոնցով ստուգվում են՝

1. 6-րդ առաջադրանքի ուղղագրական դժվարություն ունեցող բառերում (4 բառ) բաց թողած տառի տեղադրում. յուրաքանչյուր ճիշտ գրված բառի համար տրվում է 1-ական միավոր,
2. բառի իմաստի իմացություն, հոմանիշների և հականիշների ճանաչում, բառի փոխաբերական իմաստով գործածություն, դարձվածքների ճանաչում,
3. բառի կազմության ճանաչում՝ պարզ, բարդ (հոդակապով, անհոդակապ), ածանցավոր (նախա-ծանցավոր, վերջածանցավոր), բարդաձանցավոր,
4. գոյականի, դրա թվի և տեսակների՝ հատուկ, հասարակ, ածականի, թվականի, շաղկապի ճանաչում,
5. նախադասության անդամների ճանաչում՝ ենթակա, ստորոգյալ, կոչական, լրացումներին տրվող հարցերի իմացություն,

Թեստի առավելագույն միավորն է 15-ը: Թեստի կատարմանը հատկացվում է 60 րոպե:

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՍԱՆԴՂԱԿԸ			
Միավորը	Գնահատականը	Միավորը	Գնահատականը
0-1	**1**	8-9	**6**
2	**2**	10-11	**7**
3	**3**	12-13	**8**
4-5	**4**	14	**9**
6-7	**5**	15	**10**

[1] Ըստ հնարավորին տեքստերը կարող են կազմվել ավելի պակաս բառաքանակներով (գեղարվեստականը՝ ոչ պակաս քան 250, գիտահանրամատչելին՝ ոչ պակաս քան 180):

[2] Որոշ դեպքերում 2-րդ մասի առաջադրանքները, ըստ նպատակահարմարության, կարող են առնչվել տեքստին:

ԹԵՍՏ

(նմուշ)

1-ին մաս

Կարդա՛ տեքստը և պատասխանի՛ր տրված հարցերին:

Դավիթի կյանքը գրեթե հրաշալի էր. նա իրենց բակում շատ ընկերներ ուներ, որոնց հետ ամեն օր՝ դասերից հետո, գնում էր գնդակ խաղալու: Միայն թե Դավիթը մի մեծ խնդիր ուներ. դա նրա փոքր քույրն էր՝ Լիլին: Լիլին ոչ մի կերպ չէր կարողանում հասկանալ, որ Դավիթին ու նրա ընկերներին բոլորովին դուր չի գալիս, որ ինքը միշտ նրանց հետ է լինում: Հենց տղաները դուրս էին գալիս բակ, Լիլին իր փոքրիկ ոտիկներով վազում էր նրանց մոտ և ուրախ-ուրախ ցատկոտելով՝ հայտնում.

- Ես եկա՜…

Բոլորը հոգոց էին հանում: Իրականում աղջիկը առանձնապես նեղություն չէր տալիս նրանց. շատախոս չէր, չէր նվնվում, չէր խառնվում նրանց խաղերին: Ճիշտն ասած, շատ բան չէր էլ կարող անել: Այնքան փոքրիկ էր, որ ո՛չ կարող էր գնդակ խաղալ, ո՛չ ծառերը մագլցել, միայն իր սև աչիկներով լուրջ նայում էր տղաներին, և ուր նրանք գնում էին, ինքն էլ նրանց հետևից գնում էր:

Դավիթը փորձում էր մորը համոզել, որ Լիլիին չթողնի իրենց հետևից գալ:

- Ինչո՞ւ պիտի իմ քույրը միշտ մեզ հետ լինի,- հարցնում էր նա,- ինչո՞ւ Արմենի քույրը չի գալիս, Հակոբի քույրը չի գալիս:

Մայրը ծիծաղում էր.

- Արմենի քույրը ընդամենը վեց ամսական է, Հակոբը ընդհանրապես քույր չունի… Քո բախտն այդ հարցում չի բերել:

Մի օր Դավիթը ուզում էր տղաների հետ գնդակ խաղալ: Սկզբում նրանք մի ծանր գնդակ ունեին:

Բայց մի անգամ այդ գնդակը Սարգիս քեռու պատուհանը կոտրեց: Ի՜նչ պատմության մեջ ընկան:

Գնդակն էլ այլևս հետ չստացան: Հիմա արդեն թեթև գնդակով էին խաղում: Այդ օրը տղաները դեռ նոր էին դուրս եկել, երբ Լիլին սովորականի պես վազեց նրանց մոտ ու ասաց.

- Ես եկա՜…

Տղաները, ինչպես միշտ, ձևացրին, թե նրան չեն նկատում: Նրանք սկսեցին խաղալ: Տղաներից մեկը այնպես ուժգին հարվածեց գնդակին, որ այն այս անգամ էլ ընկավ Սարգիս քեռու բակը: Նրանք վազելով մոտեցան ցանկապատին և տեսան գնդակը խոտերի մեջ՝ այնքան հեռու, որ ձեռք չէր հասնի: Հակոբը փորձեց անցնել ցանկապատի ճաղերի արանքով, բայց չկարողացավ:

- Ես չեմ կարող անցնել,- հուսահատ ասաց նա,- ցանկապատը շատ խիտ է: Եվ մեզանից ոչ մեկը չի կարող:

Իրավիճակն անելանելի էր: Բոլորից շատ Դավիթն էր տխրել:

- Այս ամենը Լիլիի պատճառով եղավ,- ասաց նա,- Տիգրանը այդքան ուժեղ խփեց գնդակին, որովհետև Լիլիի վրա էր բարկացել:

- Մի նայե՛ք Լիլիին, տեսեք, թե նա ինչ փոքրիկ է,- ասաց Արմենը, - Լիլի՛, այստե՛ղ արի:

Լիլին վազելով եկավ՝ ասելով.

- Ես եկա՜…

Հեշտությամբ մտնելով ճաղերի արանքից՝ Լիլին դուրս բերեց գնդակը ու հանձնեց հիացած տղաներին: Դավիթը հպարտությամբ նայում էր նրան, հետո ասաց.

- Ես քեզ գնդակ խաղալ կսովորեցնեմ:

1	Նշի՛ր երկու բան, որոնցով նկարագրվում է Լիլին:

Պատասխան՝ _____, _____

2

Ո՞րն էր Դավիթի հիմնական խնդիրը:

1) Հարևանը գնդակը հետ չէր տալիս:
2) Քույրն ամեն տեղ ուզում էր նրա հետ գնալ:
3) Ընկերը կորցրել էր Դավիթի միակ գնդակը:
4) Մայրը բարկանում էր, երբ ինքը քրոջ հետ կոպիտ էր վարվում:

3

Ուշադի՛ր կարդա տեքստի երկխոսությունները և պատասխանի՛ր տրված հարցերին:

ա. Ի՞նչ է պատասխանում մայրը տղայի հարցին:

1) Նրա ընկերներից ոչ մեկը քույր չունի:
2) Ընկերների մայրերը աղջիկներին թույլ չեն տալիս բակ դուրս գալ:
3) Նրանցից մեկը քույր չունի, իսկ մյուսինը դեռ շատ փոքրիկ է:
4) Լիլին իրենց բոլորովին չի խանգարում, չի նվնվում և խաղերին չի խառնվում:

բ. Ըստ Դավիթի՝ ինչո՞վ էր մեղավոր Լիլին, որ գնդակը հարևանի բակն ընկավ:

Պատասխան՝ _____

_____

4

Ինչո՞ւ տղաները չէին կարող հարևանին խնդրել, որ գնդակը վերադարձնի:

Պատասխան՝ _____

_____

5

ա. Ինչո՞վ օգնեց փոքրիկ աղջիկը տղաներին:

Պատասխան՝ _____

_____

բ. Ինչի՞ց ենք մենք իմանում, որ եղբոր վերաբերմունքը նրա հանդեպ փոխվեց:

Պատասխան՝ _____

_____

2-րդ մաս

Կատարի՛ր տրված առաջադրանքները:

6 Տրված բառակապակցությունների ընդգծված բառերում բաց թողնված տառի կամ տառակապակցության տեղում դատարկ վանդակ է: Արտագրի՛ր ընդգծված բառերը՝ դատարկ վանդակի փոխարեն լրացնելով բաց թողած տառը կամ տառակապակցությունը:

տաք **հա** □ **ուստ** հմուտ □ **րտորդ**

լայն **մի** □ **անցք** երկարավիզ **ընձու** □ **տ**

Պատասխան՝ _____, _____,

_____, _____

7 Ո՞ր բառի իմաստն է՝ ***փորելով գետնի տակից որևէ հին բան հանել***

1) պեղել
2) զննել
3) նշմարել
4) կերտել

8 Տրված բառերից որի՞ դիմաց է սխալ նշված նրա տեսակը՝ ըստ կազմության:

1) ***աշխարհամաս*** – հոդակապով բարդ բառ
2) ***զարմանալի*** - վերջածանցավոր բառ
3) ***ջրհոր*** – անհոդակապ բառ
4) ***մատիտ*** – ածանցավոր բառ

9 Տրված բառերից յուրաքանչյուրի դիմաց նշված է, թե այն ինչ խոսքի մաս է: Ո՞ր տարբերակում է սխալ նշված:

1) ***դպրոց*** – իր ցույց տվող գոյական
2) ***այգի*** – ածական
3) ***թեև*** – շաղկապ
4) ***երեսուն*** – թվական

10 Ո՞րն է տրված նախադասության ենթական:

Վերադարձին մի անտառի մեջ թագավորը հանդիպեց մի ծերունու:

Պատասխան՝ _____